

LEYDSCH

COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en
Vrijdag uitgegeven. Dinsdag komt
uit Zaterdag Avond.

VRIJDAG, 7 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is f12 in het jaar;
de afzonderlijke nummers worden tegen 10
Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 6 Januarij.

L. 1. Dingsdag vierde het Muziekgezelschap *Musis Sacrum* alhier, zijn Vijftienvijftigjarig bestaan met een luisterrijk Concert in den Stads Schouwburg, waarbij tevens door den Heer H. R. de Breuk naar aanleiding dezer gebeurtenis, eene sierlijke feestrede is gehouden.

— In het jaar 1852 zijn binnen deze Gemeente geboren 1351 kinderen, als: 702 zoons en 649 dochters, waarbij 14 paar tweelingen (zijnde 17 minder geboren dan in 1851). Overleden 469 van het mannelijk en 436 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 905 personen, waaronder niet begrepen zijn 76 leverloos aangegeven kinderen (zijnde 121 minder dan in 1851). Elders overleden, doch alhier ingeschreven 25.

Het getal der voltrokken huwelijken is 305, zijnde 19 minder dan in 1851, terwijl één echtscheiding heeft plaats gehad.

— De dolle hond die hier den 2den dezer had rondgelopen en enkele honden gebeten, is te Soeterwoude afgemaakt.

— H. M. de Koningin heeft den 3den een bezoek afgelegd aan het Instituut voor Jonge Juffrouwen, op de buitenplaats Stadwijk te Voorschoten.

— Op den Hollandschen Spoorweg zijn in December vervoerd 54,100 reizigers en is ontvangen f62,110. Het aantal der reizigers beliep in 1852 935,143 en der ontvangsten f1,691,723.

— Op den Rijnspoorweg zijn in December vervoerd 24,883 reizigers, en is f12,019 ontvangen.

— Omtrent de droogmaking van het Haarlemmermeer bevat de *Staats-Cour.* het volgende: Bij den open winter en de vele regens zijn de peidermolens in de maand December veelvuldig in het gemaal geweest en werd de Rijn van Rhijnland steeds opgezet; daardoor hebben de drie droogwerkzigen tot ontlasting van het water uit den Meerpolder weinig dienst kunnen doen en alleen kunnen voorkomen dat de waterstand in den Meerpolder op den laatste der maand niet veel gestegen was: slechts tot 3.09 el onder maat. Terwijl die stand op den laatste November was bevonden 3.70 el onder dat peil, zoo is de waterstand in den Meerpolder slechts met één duim zwaarder de Hoofdwart aangekomen. Den Hoefwater uit den IJden is in December overgetrokken en de Krimpant uitgaande op den Cuijquus, vroeger reeds daarmede vereenigd zijnde, kan de water-aanvoer naar de drie pompmachines alomtenverreder plaats vinden.

— Te Gouda is, den 4den, na eene korte ongesteldheid overleden, de Heer F. H. Wille, Rantonnere, die sedert bijna 50 jaren in regterlijke betrekkingen is werkzaam geweest.

— D. Buis, te Breda, als Hoogleraar naar de Kaap de Goede Hoop beroepen, heeft daarvoor bedankt.

— Van het Nieuwediep wordt van den 12den geschreven, dat aldaar met de Engelsche stoomboot *Magnet*, de elf sloepvlieden, alle in die plaats woonachtig, waren aangebragt, die aangenomen hadden, de Engelsche bark *William Mary*, Kapt. Avery, den 26sten December, in den mond van de Londensche rivier gestrand, naar Londen te brengen. Met belangstelling zag men ieder de vreemde der vrouwen, kinderen en andere betrekkingen, die, op het vernemen van de aankomst der stoomboot, naar de haven ijden, om de zoo wonderdadig geredden te verwelkomen.

— De leden van den gemeenteraad te Maassluis hebben afstand gedaan van hun presentiegeld.

Het Delfzijl wordt aan het *Handelsblad* geschreven: De bekende verlichtingswastie alhier wordt hoe langer zoo ingewikkelder. Wegens het weglopen van den pest voor de verlichting der straten, is de begroting der gemeente over 1853 niet goedgekeurd door Gedeputeerde Staten. Nu zou er den 30sten December eene raadsvergadering plaats hebben, om te beraadslagen over de vraag, of de raad nu nog niet zou terugkomen op zijn besluit. Maar wat gebeurt? De 5 leden binnen deze vesting wonende, kwamen alleen op, maar de 6 die er buiten wonen, verkozen geene vergadering te houden. Daarop werd de vergadering uitgesteld tot den volgenden dag, als wanneer zich weder geen der buitenleden liet vinden. Nu is de vergadering voor de derde maal belegd op heden. Het is zeker treurig, dat er in den boezem van onzen gemeenteraad zoodanige partijgeest heerscht.

— Bij het Oostenrijksch Consulaat is nog voor de nagelaten betrekkingen der 2 Hellevoetsluiser varensgezellen, als slot van de inzameling, gedaan door het Beurs-Comité te Trieste, f1,024 ontvangen, zoodat de bijdragen uit Oostenrijk nu f9,641 belopen.

GRAVENHAGE, 6 Januarij.

Bij Z. M. besluit van 31 December is benoemd tot Substituut-Officier bij de Arr.-Regthank te Gorinchem Jhr. Mr. W. J. Junius van Hemert, thans Subst.-Griffier bij de Arr.-Regthank te Amersfoort.

— Z. M. heeft onder anderen pensioen verleend aan J. J. Habets, Colonel en Commandant van het 3de reg. dragonders en tevens den rang van Generaal-Majoor, ten bedrage van f1,800; en aan J. C. L. Coets van Baggen, Majoor bij het 4de reg. dragonders, met den rang van Luitenant-Colonel, ten bedrage van f1,300.

— Men houdt zich thans bij het Ministerie van Oorlog bezig met de samenstelling van eene nieuwe formatie voor het wapen der rusterij, waarbij deze in eene divisie van twee brigades zal worden gereorganiseerd.

— De Burgemeester heeft in den Gemeenteraad medegedeeld, dat het laatste gedeelte van de schuld der Gemeente is afgelost, en zij dus geheel vrij van schuld is.

— Donderdag avond jl. heeft de Afdeling 's Gravenhage der Vereeniging tot bevordering van fabriek- en handwerkijverheid eene vergadering gehouden. De Voorzitter heeft eene missive medegedeeld van de Commissie van redactie van het *Tijdschrift voor den Handwerker en het fabriekwezen in Nederland*, waarbij de leden der afdeling werden uitgenoodigd dat maandwerk met hunne bijdragen te verrijken. De Voorzitter heeft kennis gegeven, dat het Hoofdbestuur vergunning verleend heeft tot het aanwenden van pogingen bij het gemeentebestuur van 's Gravenhage, strekkende tot het oprigten van eene Kamer van Koophandel en Fabrieken in deze stad. De Heeren Nievergeld en Kaiser hebben daarna belangrijke bijdragen geleverd, de eerste over het gutta percha en de tweede over de metaalbewerking.

— Uit Wateringen wordt gemeld, dat aldaar reeds enkele vroege aardappelknollen de stengels boven den grond grond uitsteken en, indien het weder zoo zacht blijft, het te wachten is, dat zij spoedig zullen bloeien.

AMSTERDAM, 5 Januarij.

Z. K. H. de Prins van Oranje heeft gisteren met den Arria van 11, na deze hoofdstad verlaten.

— De Gemeenteraad alhier heeft met 23 tegen 9 stemmen aan den Heer Brade vergunning verleend om op de Rottemacht een gebouw op te rigten, hetzij tot schouwburg, tentoonstellingen of andere doeleinden, mits der stad tot schade staakende.

ZWOLLE, 3 Januarij.

Voor de Correctionele Kamer der Arrond.-Regthank alhier, hebben in het jaar 1852 teregt gestaan 757 personen, waaronder 427 bedelaars. Onder deze laatsten waren 270, die reeds in bedelaarslijst waren opgenomen.

GRONINGEN, 2 Januarij.

In het jaar 1852 zijn op de scheepstimmerwerken in deze provincie gebouwd en hebben die varen verlaten 72 schoner-, galjoen- en kopschepen, waarvan 64 in deze stad zijn binnengebragt om opgetuigt te worden. Bovendien staan nog op de werf 5 andere dergelijke schepen.

— Alhier is een 6-jarig kind het slagtoffer geworden van onvoorzigtigheid. Door het openen van een ketel met kokend water de slaag blazen, is het goede weg door den herten walm bedwalm geraakt en zijn de gevolgen daarvan eenige uren later bezweken.

MIDDELBURG, 2 Januarij.

De Heeren, die nu een jaar geleden, vergunning gevraagd hebben voor het aanleggen van een havenkanaal van hier naar de Wester-Schelde en voor het afdammen van het Sloe, hebben na het bekomen van eene afwijzende beschikking, zich nu op nieuw tot Z. M. gewend. Hun vorig verzoek was afgewezen omdat het tractaat met België van 19 April 1839 de scheepsvaart op de binnenwateren tusschen de Schelde en den Rijn, om van Antwerpen naar den Rijn te komen en omgekeerd, wederkeerig vrijstelt. Thans hebben de adressanten bij eene uitgebreide memorie de gronden, die

voor de vroegere afwijzende beschikking zijn opgegeven, bestreden, betoogende dat het tractaat zich geenszins tegen hun plan verzet, en zich bereid verklaard, om, indien de Regering de heffing van een lig-geld mogt beschouwen als in strijd met het reglement voor de scheepvaart op de Schelde, die heffing op te offeren.

Men stelt hier groot belang in het tot stand komen van de bewuste onderneming, als kannende strekken tot bevordering van welvaart niet alleen in deze stad, maar ook in een groot gedeelte der provincie Zeeland.

ZIERIKZEE, 3 Januarij.

In het afgelopen jaar 1852 zijn alhier 24 zeeschepen (zijnde 1 meer dan in 1851) binnen gekomen, en 18 zeeschepen (zijnde 1 minder dan in 1851) uitgezeild.

Te Brouwershaven zijn in 1852 uit zee binnengekomen: 248 zeeschepen, waaronder 79 van Java, in 1851 226 zeeschepen, waaronder 78 van Java. Alzoo in 1852 22 zeeschepen meer, waaronder 1 van Java.

's HERTOGENBOSCH, 4 Januarij.

Wat sedert lang als gerucht te dezer stede verspreid werd, heeft zich dezer dagen bevestigd, namelijk, dat met 1° Mei e.k., in het krankzinnigengesticht alhier de Bedienden vervangen zullen worden door geestelijke orde-broeders. Dat deze maatregel bij de niet-Katholieken een onaangename indruk maakt, laat zich ligt begripen. Intusschen zijn zij niet de eenigen, die dit besluit afkeuren, en de vraag in hoeverre het bestuur over die inrigting de bevoegdheid heeft in een burgerlijk gesticht, voor alle gezindten bestemd, eene zoodanige wijziging te brengen, schijnt bij de meesten niet gereedelijk te beantwoorden te zijn. Zijn wij wel onderrigt, dan zullen niet minder dan 24 bedienden op genoemd tijdstip buiten betrekking geraken. (Amst. Cour.)

BERGEN OP ZOOM, 4 Januarij.

In het naburige dorp Ouden Bosch had eene arme vrouw in de bosschen van Heer M. hout gesprokkeld, doch wat meer genomen dan zij doen mocht. De eigenaar hiervan onderrigt, heeft haar op zijne eigene wijze gestraft, door haar met gebonden handen op de markt ten toon te stellen, als een voorbeeld en afschrik voor anderen. Hoe echten de politie over deze soort van recht zal denken, zullen wij nader leeren, daar deze vrouw thans herstelling van eer vordert, en er bereids een proces-verbaal tegen den Heer M. is opgemaakt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 4 Januarij.

H. M. verkeert weder in gezegende omstandigheden, men ziet hare bevaling in April te ontmoet.

Men meent, dat het Ministerie Aberdeen eene groote meerderheid in de Kamer der Lords zal hebben; ook in het Lagerhuis treden dagelijks meer leden tot het nieuwe Kabinet toe. Ook 40 of 50 vrienden van Lord Derby hebben zich aan de zijde van Lord Aberdeen geschaard.

De Times levert heden volgens gewoonte zijne politieke beschouwing bij den aanvang van het jaar. De toestand van Europa wordt daarin zeer onbevredigend, en de toekomst zeer duister voorgesteld, vooral met betrekking tot Frankrijk, welks lot thans geheel afhangt van den wil des Keizers, waardoor de regering in genoemd rijk zonder tegenpartij, maar ook zonder vrienden blijft.

Dezer dagen heeft men alhier de electrische draden gelegd, die Westminster en het Parlement met het Postkantoor moeten verbinden. De draden, 25 in getal, zijn vereenigd tot een kabel, die gegalvaniseerd en besloten is in eene buis van gutta-percha, bedekt met pek. Weldra zal de onderzeesche telegraaf van Lymington tot Osborne (eiland Wight) gereed zijn, waardoor op elk uur het Kabinet met de Koningin zal kunnen corresponderen.

De papier-fabrikanten Hoek en Simpson houden zich thans bezig met de vervaardiging van eene soort papier, dat ook voor drukken en schrijven zeer geschikt is en tot welks fabricaadje niets dan stroo gebruikt wordt. Dit papier is minder duur dan het gewone papier.

FRANKRIJK.

PARIS, 5 Januarij.

De Keizer heeft de vier groote militaire commandanten, in 1850 opgericht, opgeheven; maar de actieve legers van Parijs en Lyon in stand gehouden, welke geplaatst zijn onder bevel van den Generaal, die aan het hoofd staat van de militaire afdeelingen in de twee genoemde steden.

Er is nooit te voren zulk eene uitdeeling van Ridderorden van het Legioen van Eer gedaan als thans. Het volk dat onder Lodewijk Philips niet kon duiden, dat deze zucht naar Ridderorden vrienden en aanhangers zocht te verwerven, schijnt ten eenemale onverschillig over hetgeen thans door den Keizer wordt verrigt.

De orde der Avocaten alhier had besloten, om niet op 's Keizers eerste nieuwjaars-receptie te verschijnen, hetgeen niet weinig opzien baart, daar het bekend geworden is, dat het collegie eene uitdrukkelijke uitnoodiging daartoe van hooger hand ontvangen had.

De Pauselijke Nuntius was bij de receptie op 1 Januarij bijzonder kort van stof, alleenlijk zeggende: "Sire, het corps diplomatique, waarvan ik de tolk ben, biedt u zijne eerbiedige hulde aan."

Den 25ten zal door den Senaat een luisterrijk feest worden gegeven,

ter eere van den Keizer. De Groot-Referendaris, Generaal d'Hautpoul, is belast met de regeling en heeft de aan den Senaat verbondene ambtenaren ten sterkste uitgenoodigd, om bij het feest tegenwoordig te zijn, op grond, dat het ook door hen zou worden bekostigd, daar tot niet gering misnoegen dier ambtenaren, op zijne last eene gratificatie van 41,000 fr., welke aanvankelijk onder hen zou zijn verdeeld geworden, gevoegd was bij de gelden, die bestemd zijn, om de onkosten der feestviering te dekken.

Het paleis der Tuilleries heeft zijnen vorigen luister geheel terug bekomen, en al de sporen van den verlaten toestand, waarin het gedurende vijf jaren was gebleven, zijn verdwenen. Het zoogenaamde Paviljoen-Marsan, 't welk vroeger werd bewoond door de Hertogin van Orleans, wordt thans, naar men verzekert, in gereedheid gebragt voor Prinses Mathilde Demidoff. Koning Jérôme Bonaparte zal het Palais-Royal betrekken en Prins Murat het Elysée, 't welk vroeger door zijn vader bewoond is geweest.

De Keizer heeft vier personen aangesteld, die uit zijne eigene fondsen zullen bezoldigd worden, en aan welke de last zal worden opgedragen, om de verschillende deelen des Rijks te bezoeken, ten einde zich van de rigting der denkwijze van het algemeen te verzekeren, de handelwijze van hoog geplaatste ambtenaren na te gaan, en van een en ander den Keizer zelven, zonder tusschenkomst van eenig ander persoon, verslag te doen.

Den 1sten dezer hebben Maarschalk Jérôme, zijn zoon Prins Napoleon en zijne dochter, alsmede Prinses Mathilde den titel van Keizerlijke Hoogheid aangenomen. Allen hebben eene lijfwacht, bestaande uit 25 man en een officier, bekomen. Prinses Mathilde heeft bereids de Gravin de Gony tot hare hofdame gekozen, terwijl Prins Jérôme en zijn zoon hun huis organiseren.

De Monteur verklaart, dat de Keizer geheel vreemd is aan het geschrift van zekeren le Masson, ten betooge dat de Rijn, de Alpen en de Pyrenaeën met de Noord- en de Middellandsche Zee de natuurlijke grenzen van Frankrijk zijn, en dat dit geschrift geheel strijdt tegen des Keizers staatkunde en vredelievende bedenkingen.

De Heer La Rochejaquelein heeft gisteren bij den Keizer onbeten. Men wil thans zeker weten, dat hij tot Gezant te Constantinopel zal benoemd worden.

Gisteren was er sprake, dat Graaf de Béarn in plaats van den Hertog de Bassano tot Gezant te Brussel zou benoemd worden. De Heer His de Butenval bevindt zich thans in deze hoofdstad. Naar men gelooft, zal hij niet weder naar Turyn terugkeeren.

Men begroot de jaarlijksche inkomsten van den Maarschalk de St. Arnaud op 130,000 fr. als Minister, 100,000 fr. als Groot-Stalmeester, 40,000 fr. als Maarschalk en 30,000 fr. als lid van den Senaat; te zamen 300,000 fr. De Generaal Magnan zal, ter zake zijner verschillende betrekkingen, 210,000 fr. bekomen.

Aan den Heer Proudhon is de vergunning geweigerd, een staatkundig overzicht uit te geven. Het eerste artikel van den Heer Proudhon moest het betoog behelzen over de noodzakelijkheid van den oorlog.

Prins Lucien Murat eischt van den Koning van Napels terugbetaling van het kapitaal en de renten der menbelen enz., welke Koning Joachim Murat toebehoord hebben en nooit teruggegeven zijn; de Prins vordert in het geheel eene som van 12 millioenen. In antwoord op de gedane eischen, zon de Koning van Napels gemeld hebben, dat hij bereid is de primitive waarde der voorwerpen, zonden de renten, der verlopen 35 jaren, terug te geven. De Prins moet hierop nog niet nader geantwoord hebben.

Sedert het herstel van het Keizerrijk is de waarde van de onroerende goederen in ons land tot eene hoogte gestegen, die zij sedert 1800 niet hadden bereikt.

De Parijsche spaarkas heeft gedurende het jaar 1852 ontvangen de som van 33,703,578 fr. en 19,650,368 fr. uitbetaald. Deze laatste som is 601,411 fr. hooger dan in 1851, maar de sterfingen bedragen 8,396,144 fr. meer dan in dat zelfde jaar.

De ontvangsten op de spoorwegen hebben in 1852 bedragen 110 millioen fr., dat is 30 millioen of 27 pCt. meer dan in 1851.

BELGIË.

BRUSSEL, 5 Januarij.

De Brusselsche Hoogeschool, de stichting der liberale, de mededingster der Katholieke Hoogeschool te Leuven, heeft bij de receptie van het hoofd van het tegenwoordige Kabinet op Nieuwjaarsdag een openlijk blijk van hoog-schatting ontvangen. Toen namelijk deze deputatie bij den Koning binnen geleid werd, stond de Heer de Brouckere met de overige Ministers achter den Koning; hij verliet aanstonds deze plaats en schaarde zich onder de Hoog-leeraren, en daar is hij gebleven tot dat de vertegenwoordigers der Hoog-school zich verwijderden. De Heer de Brouckere, een van de stichters der Brusselsche Hoogeschool, is thans nog als honorair Hoogleeraar aan die inrigting verbonden, en van het hem krachtens dien titel toekomende recht heeft hij bij deze gelegenheid gebruik gemaakt. Dit voorval baart opzien en heeft de Hoogleeraren der vrije Hoogeschool diep getroffen.

De nieuwe wet tot beveliging van buitenlandsche staatschulden tegen beleedigingen door middel van druk- of prentwerk heeft reeds de prentwinkels van een aantal voorwerpen gezuiverd, welke geacht konden worden onder de strafbepalingen dier wet te vallen, en een der weinige nog in België bestaande bladen van ultra-demokratische strekking, de te Soignes uitkomende *Annuaire*, houdt met 1 Januarij op te verschijnen, omdat het onder de genoemde wet niet met de noodige vrijheid konde geschreven worden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 4 Januarij.

Onder de benaming van Maatschappij van Jeruzalem, heeft zich hier eene vereeniging gevormd, met het doel aan het Evangelische Bisdom van Jeruzalem bijstand te verleenen.

— De *Deutsche Volkshalle* zegt, dat de berichten door de Berlijnsche en andere bladen gegeven, betreffende de reis van den Kardinaal-Aartsbisschop van Keulen en andere Prelaten naar Rome, als ook die, betreffende het Consistorie, dat de Paus zou houden en van diens reis naar Keulen, geheel van grond onthloot zijn.

OOSTENRIJK.

WIENEN, 2 Januarij.

Men verdenkt alhier Engeland en Frankrijk van plannen, die voor onze heerschappij in Italië bedenkelijke gevolgen kunnen hebben. In dit geval voorziet men, dat de Sardijnische regering zich aan de zijde van Frankrijk en Engeland zal scharen. Het voornemen om ons leger in Lombardije met 30,000 man te versterken, schijnt daarmede in verband te staan.

— Het bevestigt zich, dat deze stad omgeven zal worden door eene reeks van forten, die deze hoofdstad zoo wel naar binnen als naar buiten zullen bestrijken.

— Volgens een besluit van den Groothertog van Toscane, moeten alle Israëlieten, die in burgerlijke of krijgsmilitaire dienst zijn, ontslagen worden.

HAMBURG.

3 Januarij.

Alhier zijn gedurende het jaar 1852 uit zee aangekomen 4440 schepen, metende omstreeks 280,600 lasten en bemand met 37,787 koppen. In 1851 waren aangekomen 4169 schepen, metende 248,179 lasten en bemand met 34,266 koppen. Onder deze waren 4 uit Australië, 16 uit China, 13 van Java en Macassar, 14 uit Britsch-Indië, 3 van de Oostkust van Afrika, 1 van de Kaap, 8 van Afrika's Westkust, 31 van de Westkust van Amerika, 119 uit Brazilië, 31 uit Venezuela, 16 van Portorico, St. Thomas en St. Croix, 47 van Hayti, 69 van Cuba, 13 van de Oostkust van Mexico, 69 uit de Vereenigde Staten, 8 uit Groenland; — de overige uit Europeesche havens, onder anderen 1920 uit Engeland en 350 uit de Nederlanden.

MONTENEGRO.

De beide partijen nemen den tusschen haar gesloten wapenstilstand slecht in acht. Zij leveren elkander bijna dagelijks gevechten, zonder veel verliezen te lijden. Een gedeelte van de bevolking van Turksch Herzogewina en van Kadiluk Dromiakli trekt eene lijn met de Montenegrijnen; 2700 man uit die streken hebben zich reeds met de laatstgenoemden vereenigd. De oom van den regerende vorst, Petrovich, zoude eerstdaags naar Weenen en Petersburg met eene belangrijke zending vertrekken. Men houdt het er voor, dat de strijd weldra met vernieuwde hevigheid zal uitbarsten.

— Eene door de Turken aan Kaap Kenba ondernomen landing is mislukt en heeft aan 880 hunner het leven gekost; de Montenegrijnen hebben echter ook veel volk verloren.

— Op de Oostenrijksch-Turksche grenzen heerscht eene groote geestdrift ten gunste der Montenegrijnen. In de Servische dagbladen wordt de noodzakelijkheid betoogd van eene vereeniging met Montenegro, ter vestiging van eenen onafhankelijken Christelijken Servischen staat. De stelling der Turken wordt des te bedenkelijker, naar mate mede in Albanë de geest van verstand tegen deze dagelijks toeneemt, en zelfs Turksche boeren zich aan de zijde der Montenegrijnen scharen. Ook in de Herzogewina heerscht eene groote gisting onder de ingezetenen, die slechts eene gunstige gelegenheid afwachten, om zich mede tegen de Turken te verheffen. De Montenegrijnen hebben thans 12,000 man onder de wapenen. Door eene oproeping aan de Turken, zou het den Pacha van Scutari evenwel gelukt zijn om zijn leger tot op 20,000 man te brengen. Ook schijnen de Montenegrijnen bij het aantasten van diens lagerplaats veel volk verloren te hebben, waartoe ook hunne onbedrevenheid in de gewone krijgsmethoden het hare heeft bijgedragen. Uit Cettinge hebben de Montenegrijnen eene versterking van geschut ontvangen en op onderscheidene punten worden thans bloedige gevechten te gevoelt gezien.

CALIFORNIE.

In het begin van November jl. hebben de Chinezen te San Francisco een tempel aan huanen afgod ingewijd. Op de oostelijke spits wapperde de carmoenroode vlag van China. Omstreeks 9 ure des ochtends begon de plegtigheid met het afsteken van een groot vuurwerk. Twee afgetijde afgodsbeelden werden voor den ingang des tempels geplaatst, waarna alle Chinezen in plegtigen optocht onder wild en woest schieten hunne intrede binnen het gebouw hielden, hetwelk een vierkant binnenplein vormt, aan welke zijden de woningen der priesters zijn gelegen. Tegenover den ingang was eene straat opgericht, op welke de priesters benevens een orkest zich bevonden; dit laatste maakte een gedruisch, dat alleen Chinesche ooren kunnen wederstaan. De priesters, rijk in zijde gekleed, traden twee aan twee onder vele ceremoniën naar het altaar, hielden een gebed met choren, waarna een kleine pop, de godheid van den tempel, vertoond werd. De opperpriester richtte eene toespraak tot haar, en onder wilden dans en helse muziek zwerfde nu alles rondom het altaar. Nadat de heilige tafels waren opgehangen en de opperpriester weder een gebed had gesproken, deed de muziek zich andermaal hooren, knalde vuurwerk, knetterden geweerschoten; de plegtigheid was geëindigd. Tegenover den tempel wordt de Chinesche schouwburg opgefigt.

MEXICO.

Volgens berichten van December heeft de Gouverneur der provincie Sonora de nationale garde gelast om op te rukken tegen de Fransche gelukzoekers, onder bevel van Graaf Raousset Boulbon, die, gelijk onlangs is medegedeeld, in dat gewest de vaan des opstands heeft opgestoken, de Regerings-troepen verslagen, en die landstreek onafhankelijk verklaard, of, volgens eene andere opgave, voor Frankrijk in bezit genomen. — Ook elders breidt de regering-loosheid en opstand zich uit, bepaaldelijk in Vera-Cruz, Guadelai en Tampico.

STADS BERIGTEN.

Burgerlijke Stand.

Van den 30 December 1852 tot en met den 5 Januarij 1853.

BEVALLEN: E. Schretlen, geb. van der Voorde, Z. — A. M. C. Veilbrief, geb. le Feber, D. — E. Duk, geb. van der Blom, Z. — M. C. Dissevelt, geb. Floryn, Z. — J. van Gelderen, geb. van Dokkum, Z. — A. M. van Dooremaalen, geb. van Schalen, Z. — C. Kohlbeck, geb. Althoff, D. — J. Cassier, geb. Dondorp, Z. — J. de Groot, D. — J. Raaff, geb. Rammaar, D. — J. Bonte, geb. van Koperen, D. — A. van der Nat, geb. Questroo, D. — S. Genet, geb. Ellens, Z. — W. A. Francken, geb. Hoogenstraten, Z. — A. E. Verkerk, geb. Molenaar, Z. — J. M. Marks, Z. — J. van Wijk, geb. van der Linden, Z. — C. Boterman, geb. van Es, Z. — M. van Bensekom, geb. Harten, Z. — N. Huygens, geb. Spijkenburg, D. — P. van Bommel, D. — S. M. Brokaar, geb. Teske, D. Ievenl. — J. C. de Vos, geb. Lagelie, Z. — C. Kesselboom, geb. de Jong, D. — A. M. den Houter, geb. den Houter, D. — M. C. Pardon, geb. Honsbeek, D. — H. de Haan, geb. van Looijen, Z. — M. J. G. Smit, geb. Eijman, D. — G. Carton, geb. Wallaard, Z.

GEHUWD: M. van Houten, Jm. en H. Andresson, Jd.

OVERLEDEN: J. de Haas, Z., 13 m. — M. A. van Veen, D., 10 m. — H. Hofdijk, Z., 16 j. — E. van Hoven, geb. van der Weerd, 78 j. — E. van Hooibosch, D., 6 j. — A. Pracht, D., 5 m. — J. G. C. van Eldik, geb. Byrde 48 j. — Cath. Ringeling, 27 j. — J. Sierag, Z., 2 j. — E. C. van der Spruyt, D., 3 m. — J. van Bes, Z., 9 j. en 8 m. — H. Jonkman, 35 j. — W. Deroze, Z., 5 j. — A. Lens, 69 j. — H. van Eygen, D., 2 j. — L. E. A. von Pestel, Z., 12 j. — L. Jacobson, 31 j. — E. Zaalberg, geb. Didié, 62 j. — Sus. Zaalberg, 73 j.

In de maand December 1852 zijn binnen de Gemeente Leyden overleden 80 personen, als: 14 Mannen, 23 Vrouwen, 19 Zoons en 24 Dochters; daarenboven als levenloos aangegeven 4.

Gedurende diezelfde maand zijn aldaar geboren 106 Kinderen, als: 64 Zoons en 42 Dochters.

— **BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN** doen te weten, dat in der tijd door den Raad der Stad Leyden zijn vastgesteld de navolgende Verordeningen, op de daarbij uitgedrukte tijdstippen, als:

Reglement voor de *waag- of kraanwerkers*, benevens het bijgevoegde tarief, d. d. 18 December 1827.

Reglement op het vervoeren of verwerken van *wijnen, gedistilleerde wateren en likeuren*, d. d. 18 December 1827.

Keur, houdende verbod tegen het *zwemmen en baden* in de publieke wateren dezer Stad, d. d. 29 April 1830.

Reglement, houdende orde op de *hermis of jaarmarkt*, benevens een tarief voor de *invoering der plaats-, markt- en stalgelden* ten laste dergenen die op de hermis voorstaan, uitstellen, venten of omlooopen, d. d. 29 April 1830.

Reglement betreffende de heffing eener stedelijke belasting op den *eigen* en het *gedistilleerd* enz. d. d. 9 Augustus 1830.

Alteratie op enige keuren betreffende het werpen van *vuilnis* enz. op de *publieke straten of hofslagen*, — *omtrekt het slechten van sneeuw, hoopen en ontruiming van goten*, — *het rijden en kruijen over de kleine straatsteenen*, en *harddraven door de Stad*, — *het los laten staan van paarden*, — *het rondbrengen van melk met ongedekte emmers* en *het nederzetten derzelve bij avond op de straat*, — *het hangen van schuimspochten*, *garens* enz. aan de *leuningen van bruggen*, d. d. 7 April 1831.

Keur tegen het verkoopen van *onrijpe vruchten* enz. d. d. 26 Julij 1833.

Reglement ter verzekering der *opcenten* op den *principalen rijksoverheid* van het *binnenlandsch gedistilleerd* d. d. 10 Februarij 1835.

Ampliatie op de reglementen voor het *binnen- en buitenlandsch gedistilleerd*, d. d. 29 Junij 1835.

Reglement op de *keuring der zeevruchten en zalm*, *mitsgaders op de zee- en landbouw* en het *stal- of marktgeld* op *beestde met de tarieven van werkloonen* enz., d. d. 5 November 1835.

Alteratie op het reglement op de heffing der *opcenten* op *de Rijksoverheid* op het *gestaakt*, d. d. 1 Junij 1837.

Alteratie en ampliatie op de reglementen houdende bepalingen ter *verzekering der Stedelijke belasting op den wijn*, het *buiten- en binnenlandsch gedistilleerd*, d. d. 17 September 1838.

Keur, houdende maatregelen van *voorzorg* bij de *invoering van het gebruik van het Gaslicht* onder de *ingezetenen* alhier, d. d. 2 Januarij 1841.

Keur, houdende maatregelen ter *afwering van besmetting* bij het *aanwezig zijn van kindermis*, d. d. 15 April 1841.

Keur op het uitkloppen van *vloerkleeden en tapijten*, dd. 24 Junij 1841.

Reglement op de *algemeene markt*, d. d. 16 Februarij 1843.

En dat die verordeningen (voor zooveel noodig, na daarop van de bevoegde autoriteit verkregen goedkeuring en gevolgd terugzending, door de Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, behoorlijk zijn gepubliceerd, doch met eene onjuiste vermelding die den schijn kan geven, als of Burgemeester en Wethouders die verordeningen vastgesteld hadden.

Weshalve deze bekendmaking noodig is geoordeeld, ten einde allen wel omtrent gemeld punt weg te nemen, en de algemeene bekendheid toe worden verkregen, dat de vermeldde verordeningen zijn vastgesteld door den Raad.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

En is hiervan afschrijving getuigd waar het behoort den 4den Januarij 1853.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente Leyden,

VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

Nationale Militie.

Ligting van het Jaar 1853. — Oproeping tot de Inschrijving.
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, gezien hebbende art. 51, 52, 53, 54, 55, 56 tot 58, en 166 der wet van den 8ten Januarij 1817, alsmede art. 5 der wet, van den 27den April 1820;

Brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen dezer Gemeente, alsmede van hen, die vroeger onder de Gemeenten Oostgeest, Leyderdorp en Soeterwoude woonachtig zijn geweest, doch, volgens de laatstelijk opgenomen grens-scheiding, tot het gebied dezer Gemeente zijn overgegaan, dat de inschrijving voor de ligting der Nationale Militie van dit jaar geschieden moet voor hen, die geboren zijn in het jaar 1834.

Dat alle Ingezetenen zonder onderscheid, welke redenen tot vrijstelling van de dienst zij ook zouden mogen hebben, en of zij zich tegenwoordig of afwezend of in Militaire dienst bevinden, verplicht zijn zich te doen inschrijven; dat Onders, Voogden of Bloedverwanten, in dezen, voor hunne naastbestaanden of pupillen, mitsgaders Regenten van publieke Gestichten, voor de onder hun beheer staanden, de Belangen moeten behartigen, door de bij de wet geveerde opgave te doen, en daarvoor verantwoordelijk zijn.

Dat onder de Ingezetenen ten deze ook worden gerekend de vreemdelingen, die den Zetel van hun Verdrag of hun verblijf in het Koninkrijk zijn komen vestigen; alzoo zij, even als de Inboorlingen, verplicht zijn mede te werken tot de gemeenschappelijke verdediging van den Staat, welke hun veiligheid en bescherming verleent.

En roepen dien ten gevolge op, alle de in de termen vallende Ingezetenen, om te compareren in een der vertrekken van het Raadhuis:

Op Dinsdag den 11 Januarij 1853.

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 1, 2 en 3.

En die van het buiten-territoir der Gemeente.

Op Woensdag den 12 Januarij 1853.

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 4 en 5.

Op Donderdag den 13 Januarij 1853.

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 6.

Op Vrijdag den 14 Januarij 1853.

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 7 en 8.

Verzoeken de Burgemeester en Wethouders voornoemd wel uitdrukkelijk de belanghebbenden, zich, door getrouwenlijk op te komen, vrij te waken tegen de nadeelige gevolgen, welke uit nalatigheid in deze opzigtelijke punten voortvloeijen; de boven opgegevene tijdsbepaling in het oog te houden, en bij de inschrijving zich te voornemen van hunne geboorte acte, alsmede schriftelijk op te geven hunne woonplaats, en het wijk en nummer hunner huizen; ten einde hierdoor voor te komen de onaangenaamheden, welke door de ingeschrevenen volgen moeten uit eene verkeerde spelling van den naam of een abuis in de opgaven der woonplaats, — waardoor dikwijls de angeschrevenen te vergeefs worden gezocht bij oproepingen, welke voor hun wezenlijk belang gedaan worden. Zullende er, van heden af, ter Secretarie geveerd worden ter afgifte der geboorte-acten voor diegenen, welke binnen deze Gemeente zijn geboren, 'smorgens van 10 tot 3 ure.

En zal deze door aanpakking en plaatsing in de Leydsche Courant worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

Leyden, 3 Januarij 1853.

VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris: P. T. KAMMER.

En is hiervan afschrijving geschied waar het behoort den 3 Januarij 1853.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente Leyden,

VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris: P. T. KAMMER.

ADVERTENTIE. 0231 hnt 02 5 5

Heden overleed de jongste onder Liefelingen, slechts drie maanden oud.

G. W. VAN DER SPRUYT.

Leyden, 2 Januarij 1853.

W. M. DE GRAAF.

Dezige Kennisgeving.

Heden overleed in den ouderdom van 46 jaren, onze geliefde Nichte Moeder ANNA SUSANNA GROENE.

J. A. BORTLOZ, Uit alker Naam.

Leyden, 3 Januarij 1853.

Bij wete op den 31sten December 1852 ten overstaan van den Notaris A. B. BARKEY N. te Leyden en Getuigen versleden, benoemd, geregtvaard, is tusschen de Heeren Mr. MARIUS HERMAN ANTHON LISMAN, Commissaris in Wollen, en WOUTER HALLEGOND GILLISSEN, zonder beroep, beide wonende te Leyden, aldant aangegaan eenel VERBANDERSCHAP tot den Commissie-Handel in Wollen en wat daartoe betrekking heeft, onder de Firma van LISMAN en WALLER, waarvan beide de Vennoten de Teekening zullen hebben, doch alleen en uitsluitend betrekkelijk zaken dezer Handel dinstelijk aangaande en mitsdien minner tot het opnemen van eenige Gelden, Betogten of andere onreke teengamenten, als welke den alleen zullen vanhalen en voor deze Societel verbindend zijn, wanneer dezelve door de beide Vennoten zijn aangegaan en onderteekend, zullende ook alle Inkoop en Verkoop met onderting goedvinden moeten geschieden.

Deze Societel is aangegaan voor eenen onbepaalden tijd en ingegaan den 1sten Januarij 1853.

Geschiedende deze aankondiging overeenkomstig art. 26 van het Wetboek van Koophandel.

Een STEENENBANKERS-ARBEID, bekend met ons ordinar werk, kan dadelijk vast werk bekomen. Adres franco op Postbus bij J. L. M. M. W. D. Stedendrukkerij, Boek- en Re-pienhandel, te Katwijk.

Er wordt in of een buiten Leyden, tegen 1 Mei 1853, eenen goetranden met ongevader ofj rime kamers, Zolder, Keuken, Badkamer verder toebehoorende gemakken. Verzoekt opgeat van Huur enz. onder de Lett. A. bij D. NOOTHOVEN VAN GOOR, Boekhandelaar en Boekdrukker op de Breedestraat alhier.

DIRECTEUREN van het Kantoor van Administratie van Nationale Fondsen, gevestigd te Leyden, berigten dat van heden af zal worden geveerd tot Betaling der Coupons, verschenen 1 Januarij 1853, van de Certificaten 2 pCt. Nationale Schuld huaner Administratie, en wel behalve Dingsdag van 12 tot 2 ure, ten Kantore der Administratie op de Hooglandsche Kerkgracht, ook des Woensdags, Donderdags en Vrijdags, van 10 tot 12 ure, ten Kantoren van VAN DER SPRUYT & DE GRAAF en van HARTEVELT & ROSKES.

Ten Kantore van LEZWYN & EIGEMAN, op het Rapenburg, Wijk I. No. 240, te Leyden, wordt geveerd Dingsdags, Woensdags en Donderdags, van 9 tot 11 ure, ter Betaling van al de COUPONS, verschenen primo Januarij 1853, van de 2 pCts. CERTIFICATEN der volgende Administratie-Kantoren, als van:

De Heeren KETWICH & VOOMBERGH & WED. W. BORSKI.

A. K. & P. K. VAN HARPEN en PLUYM en BACKER.

S. & D. SAPORTAS, VAN MAARSEVEEN & DE JOLLE en BUYS & KERKHOVEN. En

De WED. H. F. TJEENCK, c. s.

Het HEERENHUIS, met annex KOFFSHUIS en PAARDENSTAL, TUIN-MANSWONING, mitsgaders partij TUIN- of TEELLAND, zeer gunstig, ook tot oprigting eener Fabrick, gelegen binnen de Gemeente Katwijk, aan den Straatweg en achter uitkomende aan den Rijn, tusschen Valkenburg en Katwijk aan den Rijn, den 5den Januarij 1853 in het Logement de Roskam ter laatstgenoemde plaatse, geveild en alstoen in Bod gekomen op niet meer dan f 3000, zal op Woensdag den 12den Januarij 1853, des voormiddags ten 11 ure, ter voornoemde plaatse worden Afgeslagen en Verkocht.

Nadere onderrigtingen zijn inmiddels te bekomen ten Kantore van den Notaris A. E. ROEST VAN LIMBURG, te Katwijk aan den Rijn.

Bij P. H. VAN DEN HEUVELL, te Leyden, is in het licht verschenen,

en alom verkrijgbaar gesteld:

DE STAATZORG VOOR DE ARMEN

VERDEDIGD EN AANGEPREZEN.

Uit het Engelsch van

A. en F. W. ALISON,

Met eene Voorrede van Prof. H. W. TYDEMAN. Prijs f 1.30.

De nieuwe Conceptwet op het Armenwezen verdedigd zellende ingedand worden, maakt dit werkje dubbel belangrijk.

BEURSPRIJS VAN SCHILDBRIEVEN.

WOENSDAG, 5 Januarij.

	Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gedrukt.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld a 2 pCt.	66	66	66
Dito Certificaten	78	78	78
Dito dito	96	97	96
Amortisatie Syndicaat	96	96	96
Handelmaatschappij	119	119	119
O. I. Leening	96	96	96
Dito Hall. Spoorweg	83	83	83
Aandelen Rijn-Spoorweg	41	41	41
Haarlemmermeer	103	103	103
FRANKRIJK, Certif.	76	76	76
Dito dito	96	96	96
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	109	109	109
Dito dito 1828 en 1829	109	109	109
Dito bij dito 1831 en 1833	109	109	109
Dito 1840	98	98	98
Dito bij stamantiz & Co.	98	98	98
Dito dito Nieuwe	98	98	98
Inschrijving in Assign.	6	6	6
Certificaten van dito	74	74	74
POLEN, Obligatiën	88	88	88
Dito Aandelen met Loten, f. 250	500	500	500
Dito dito 1835	500	500	500
SPANJE, Obligatiën	24	24	24
Dito Obligatiën	3	3	3
Dito Binnenl. a 6 pCt	44	44	44
Bewijzen Coupons	4	4	4
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	88	88	88
Dito	88	88	88
Dito Metall.	84	84	84
Dito Nieuwe	93	93	93
Dito 1847	45	45	45
BELENE, Bank.	53	53	53
Dito bij ROTHSCHILD	54	54	54
BRASILE, 1824-100	99	100	99
ROMANEN, te Londen	41	41	41
Dito dito	38	38	38
VENEZUELA	41	41	41
MEXICO	24	24	24
AMERIKA, Bankactien	4	4	4
Braz. 1843, £ 100, 5 pCt. 100	100	100	100
Koers van het Geld	Beleening 2 pCt. Prolongatie 2 pCt.		
Wissel-Disconto 2. De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken	is f 9.75 a 85.		

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.